

Ανδρομέδα Στεφανίδου
Εισαγγελέας Πρωτοδικών, LL.M.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ
Νομοθεσία – Ερμηνεία άρθρων Ν.3500/2006
(όπως ισχύει με τον Ν.5172/2025)

Πρόλογος: Βασιλική Δημοπούλου
Εισαγγελέας Πρωτοδικών Αθηνών

Εκδόσεις NOMOPAMA.NT

Αποκλειστική διάθεση και υπεύθυνος έκδοσης
Τσαλαπάτης Νικόλαος – Εκδόσεις ΝΟΜΟΡΑΜΑ.ΝΤ
Εκδόσεις
Ζακύνθου 54, Αθήνα
Τηλ. 210 2779604, 210 6126203
www.nomorama-nt.gr
isbn: 978-618-5315-50-4
Αθήνα 2025

Στον πατέρα που με στήριξε
για τη συγγραφή του έργου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	9
Εισαγωγή	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ Η «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ» ΩΣ ΕΝΝΟΙΑ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ	
I. 1. Άρθρο 1 παράγραφος 2 περίπτωση α΄	11
1.A. Συγγένεια κατά τον Ν.3500/2006: Γονείς - Σύζυγοι – Μέρη του Συμφώνου Συμβίωσης.	11
1.B. Συγγένεια κατά τον Ν.3500/2006: Συγγενείς πρώτου και δευτέρου βαθμού:	21
2. Άρθρο 1 παράγραφος 2 περίπτωση β΄	25
2.A. Συγγένεια κατά τον Ν.3500/2006: εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τετάρτου βαθμού.	25
2.B. Συγγένεια κατά τον Ν.3500/2006: Πρόσωπα των οποίων επίτροπος, δικαστικός συμπαραστάτης ή ανάδοχος γονέας που έχει ορισθεί μέλος της οικογένειας.	31
2.Γ. Συγγένεια κατά τον Ν.3500/2006: Κάθε ανήλικο πρόσωπο που συνοικεί στην οικογένεια. <i>Καθώς και ο ανήλικος κατά την παρ.2, ενώπιον του οποίου τελείται μία από τις αξιόποινες πράξεις της παρούσας.</i>	
2.Δ. Η έννοια της «Συνοίκησης».	39
3. Άρθρο 1 παράγραφος 2 περίπτωση γ΄	42
3.A. Συγγένεια κατά τον Ν.3500/2006: Μόνιμοι σύντροφοι	45
3.B. Συγγένεια κατά τον Ν.3500/2006: Πρώην σύζυγοι, μέρη συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί, καθώς και πρώην μόνιμοι σύντροφοι.	45
3.Γ. Συγγένεια κατά τον Ν.3500/2006: Υπηρεσίες Φορέων Κοινωνικής Υπηρεσίας	50
II. Άρση της ιδιότητας του μέλους της οικογένειας μετά την τέλεση της πράξης – Διευκρίνιση της ιδιότητας κατά την εκδίκαση.	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ – ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΑ / ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

I. Γενικά	52
II. ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΒΑΘΜΟ ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΟΣ:	
1) Ενδοοικογενειακή σωματική βλάβη (άρθρο 6 παρ.1α) κατά την έννοια του άρθρου 308 παρ.1α του Ποινικού Κώδικα, που πλέον (το άρ.308ΠΚ) τιτλοφορείται “Σωματική Βλάβη” .	63
2) Εντελώς ελαφρά ενδοοικογενειακή σωματική κάκωση ή βλάβη (άρ.308παρ.1βΠΚ) με συνεχή συμπεριφορά	67
3) Ενδοοικογενειακή επικίνδυνη σωματική βλάβη (άρθρο 6παρ.2α)	76
4) Ενδοοικογενειακή σωματική βλάβη σε βάρος εγκύου ή σε βάρος μέλους της οικογένειας, το οποίο, από οποιαδήποτε αιτία, είναι ανίκανο να αντισταθεί ή αν η πράξη τελέσθηκε ενώπιον ανήλικου μέλους της οικογένειας, (φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών). Αν φέρει και τα χαρακτηριστικά του πρώτου εδαφίου της παρ.2 τιμωρείται βαρύτερα (φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών) (άρθρο 6παρ.3ΠΚ)	78
5) Ενδοοικογενειακή παράνομη βία (άρθρο 7 παρ.1) – Σχέση με το άρ.330ΠΚ ως ισχύει με τον Ν.5172/2025.	85
6) Ενδοοικογενειακή Απειλή (ως ισχύει με τον Ν.5172/2025)	91
7) Ενδοοικογενειακή προσβολή της γενετήσιας Αξιοπρέπειας (άρθρο 9 παρ.1). Ενδοοικογενειακή προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας σε βάρος ανηλίκου (άρθρο 9 παρ.2)	97
8) Παρακώλυση απονομή της δικαιοσύνης (άρθρο 10).	102
9) Υποχρέωση τήρησης εχεμύθειας (άρθρο 20)	105
10) Παραβίαση Περιοριστικών Όρων (ήδη άρ.18 παρ.4	

N.3500/2006) - βλ. κατωτέρω εκτενώς, Κεφ.Δ.	107
11) Παραγραφή ποινικών αδικημάτων (άρ.16 N.3500/2006)	107
III. ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΒΑΘΜΟ ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ:	110
1) Ενδοοικογενειακή βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 6 παρ.2β) με επιβαρυντική περίπτωση όταν ο υπαίτιος επεδίωκε ή γνώριζε και αποδέχθηκε το αποτέλεσμα της πράξης του (άρθρο 6 παρ.2γ).	110
2) «Βασανισμός θύματος ενδοοικογενειακής βίας (άρθρο 6 παρ.4α) με επιβαρυντική περίπτωση όταν το θύμα είναι ανήλικος (άρθρο 6 παρ.4β) .	123
3) Άρθρο 8 και 24 N.3500/2006.	129
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ	
I.ΓΕΝΙΚΑ	132
II. Άρθρο 11 N.3500/2006	136
III. Ποινική διαμεσολάβηση στην αυτόφωρη διαδικασία	164
IV. Ποινική διαμεσολάβηση – όροι και προϋποθέσεις	175
V. Ποινική διαμεσολάβηση στην προκαταρκτική εξέταση	187
VI. Συνέπειες Ποινικής διαμεσολάβησης	200
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟΝ Ν.3500/2006	
A-ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΌΡΩΝ ΣΕ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ – άρ.18 N.3500/2006	208
I.ΓΕΝΙΚΑ	208
II.Νομική Φύση – Σκοπός των περιοριστικών όρων.	211
III. Εφαρμογή του άρ.18 N.3500/2006 στα πλαίσια της αυτόφωρης διαδικασίας	216
VI. Επιβολή περιοριστικών όρων σε περίπτωση Ποινική διαμεσολάβησης.	231
V. Έκδοση Διάταξης άρ.18 N.3500/2006 από τον Εισαγγελέα	233

VI. Έκδοση Διάταξης άρ.18 Ν.3500/2006 στα πλαίσια της ανακρίσεως	240
VII. Έκδοση Διάταξης σε περίπτωση ανήλικου δράστη	241
VIII. Ανάκληση, αντικατάσταση, τροποποίηση ενδοοικογενειακού περιοριστικού όρου	243
• Προτάσεις	250
B-ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ Ν.3500/2006 – Ουσιαστικού και Δικονομικού δικαίου	252
<u>Άρθρο 10Α Ν.3500/2006</u>	252
α) Υπότροπος – Υποτροπή	252
β) Θύμα ανήλικο ή πρόσωπο που δε μπορεί να υπερασπιστεί τον εαυτό του	258
γ) Ανευ – Ανευ – Ανευ – Επιβολή όρου ως παρεπόμενη ποινή	261
δ) Επιβολή προσωρινής κράτησης και περιορισμός κατ' οίκον	264
ε) μετακίνηση υπαλλήλου με παρέμβαση του Εισαγγελέα	266
στ) άρ.309ΚΠΔ - άρ.10Α παρ.5 για την υποβολή της δικογραφίας	270
ζ) Αυτόφωρη διαδικασία – κράτηση κατηγορούμενου	273
η) Αρμοδιότητα αφαίρεσης επιμέλειας	274
<u>Άρθρο 17 Ν.3500/2006</u>	275
α) Ποινική δίωξη Αυτεπαγγέλτως	275
β) Αυτόφωρη διαδικασία	276
<u>Άρθρο 19 Ν.3500/2006</u>	277
α) Εξέταση μαρτύρων	277
β) Μη κλήτευση των ανηλίκων μαρτύρων	278
γ) Απουσία μάρτυρα – θύματος ενδοοικογενειακής βίας	280
<u>Άρ.23 Ν.3500/2006 - Υποχρεώσεις επαγγελματιών</u>	281
Αντί Επιλόγου	283

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Ενδοοικογενειακή βία αποτελεί σήμερα κοινωνικό φαινόμενο. Ο Νομοθέτης προσπαθεί να αντιμετωπίσει τις εγκληματικές συμπεριφορές, θέτοντας αυστηρά πλαίσια στην ποινική τιμωρία των δραστών, ακόμη και στη διαδικασία της ποινικής διαμεσολάβησης. Ήδη με τον Ν.5172/2025 τροποποιήθηκε ο Ν.3500/2006, πλαισιώνοντας ευρύτερα την έννοια της οικογένειας, στην οποία περιλαμβάνονται, πλέον, τόσο οι παρέχοντες, όσο και οι αποδέκτες υπηρεσιών φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας, ενώ προβλέπεται αυστηρότερη τιμωρία όταν τα εγκλήματα τελούνται ενώπιον ανηλίκων. Με το παρόν σύγγραμμα επιχειρήθηκε επιτυχώς η προσέγγιση των εννοιών στον νόμο ενδοοικογενειακής βίας και τοποθετήθηκαν σε ορθή νομική βάση τα ερμηνευτικά προβλήματα από τη γραμματική διατύπωση των άρθρων. Κυρίως δίνονται λύσεις στην πρακτική αντιμετώπιση των θεμάτων από τους Εισαγγελικούς λειτουργούς, με επιχειρήματα από τον Νόμο, τη δικαστηριακή πρακτική, αλλά και με ανάρτηση Υποδειγμάτων. Η Ποινική διαμεσολάβηση απαιτεί προϋποθέσεις, που η συγγραφέας κατάφερε όχι μόνο να αναλύσει, αλλά και να διευκολύνει στην κατανόηση, υποβοηθώντας το έργο των συναδέλφων στην αντιμετώπιση των δικονομικών προβλημάτων σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας και στο ακροατήριο. Επιτυχής η προσέγγιση στην ανάλυση των θεμάτων για την επιβολή των περιοριστικών όρων, αλλά και στις νέες έννοιες και διαδικασίες, όπως για παράδειγμα σε αυτές που εισάγονται με το άρθρο 10Α. Σίγουρα με οδηγό το παρόν σύγγραμμα αντιμετωπίζονται νομικά και πρακτικά όλα τα ανακύπτοντα θέματα.

Αθήνα, Οκτώβριος 2025
Βασιλική Δημοπούλου
Εισαγγελέας Πρωτοδικών Αθηνών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ – ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΑ / ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Ι. Γενικά: Με τον Ν.3500/2006 αντιμετωπίζονται ως αξιόποινες, συμπεριφορές που εκδηλώνονται μέσα στην οικογένεια, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1παρ.2 του Νόμου, ενώ ταυτοχρόνως, με τη θέσπισή του, είχαν εκσυγχρονιστεί διατάξεις των άρθρων του 19^{ου} Κεφάλαιο του Ειδικού Μέρους του Π.Ποινικού Κώδικα⁴⁴. Στην Αιτιολογική Έκθεση του Ν.3500/2006, τα εγκλήματα των άρ. 6,7,9 χαρακτηρίζονται ως Διακεκριμένες παραλλαγές των βασικών εγκλημάτων στον ΠΚ. Ευχερώς και *ορθότερα*, όμως, μπορεί να ειπωθεί ότι τα εγκλήματα που προβλέπονται στον Ν.3500/2006 φέρουν χαρακτήρα **ιδιώνυμων εγκλημάτων**⁴⁵ (ιδίως στο άρ.6παρ.1εδ.β΄, άρ.6παρ.4, άρ.6παρ.5 που ήδη έχει καταργηθεί με τον Ν.5090/2024, άρ.9 του Ν.3500/2006), διότι σε διακριτό Νομοθέτημα δημιουργούνται νέες πράξεις αυτοτελείς ή αυτοτελείς των βασικών, με ιδιαίτερες περιστάσεις στη νομοτυπική μορφή των ποινικών εγκλημάτων, αλλά και ιδιαίτερες περιστάσεις εκ του άρ.1 παρ.2 Ν.3500/2006, που λειτουργεί συνδυαστικά - συμπληρωματικά με τα βασικά άρθρα για την εφαρμογή του Ν.3500/2006. Σε περίπτωση λύσης π.χ. της υιοθεσίας,

⁴⁴ Με τον Ν.4619/2019, η κατηγορία των εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας εμπλουτίστηκε με αλληλοσυμπληρώσεις και επικαλύψεις στις νομοτυπικές μορφές των εγκλημάτων του Ν.3500/2006 και του Ν.ΠΚ, ως ειδικότερα συνέβη με τα άρθρα 333ΠΚ, 330ΠΚ, 312ΠΚ, που ήδη τροποποιήθηκαν με τον Ν.5090/2024.

⁴⁵ ενδ.Α.Π.521/2022, Α΄ΝΟΜΟΣ: «Με την παραπάνω διάταξη αντιμετωπίζονται οι μορφές ενδοοικογενειακών σωματικών κακώσεων και, προσλαμβάνουν τον χαρακτήρα ιδιώνυμου εγκλήματος σωματικών ενδοοικογενειακών κακώσεων, όταν δράστες και παθόντες είναι μέλη της ίδιας οικογένειας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 2 του ως άνω νομοθετήματος».

αν ο δράστης τελέσει ενδοοικογενειακή σωματική βλάβη σε βάρος του υιοθετημένου ανήλικου, αλλά και Σωματική Κάκωση μετά την αμετάκλητη λύση του δεσμού της υιοθεσίας, τότε θα βρεθεί αντιμέτωπος με δύο Πράξεις στο Κατηγορητήριο, που δεν μπορούν να τελεστούν κατ' εξακολούθηση και συγκεκριμένα α) για την πράξη άρ.6παρ.1, σε συνδ. με άρ.1παρ.2αΠΚ, με χρόνο τέλεσης πριν την αμετάκλητη λύση της υιοθεσίας και β) για την πράξη του άρ.308 παρ.1α ΠΚ, μετά την αμετάκλητη λύση και την αποξένωση των δύο προσώπων. Τα αδικήματα ενδοοικογενειακής βίας (άρ.1παρ.1⁴⁶ «Ενδοοικογενειακή βία, η τέλεση αξιόποινης πράξης, σε βάρος μέλους της οικογένειας ή σε βάρος προσώπου που δέχεται τις υπηρεσίες φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας στον οποίο ο δράστης εργάζεται, σύμφωνα με τα άρθρα 6, 7 και 9 του παρόντος και τα άρθρα 299, 311, 336 και 338 του Ποινικού Κώδικα), όπως περιγράφονται στον Ν.3500/2006, διαχωρίζονται σε πλημμελήματα και κακουργήματα:

II. ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΒΑΘΜΟ ΠΛΗΜΜΕΛΗΜΑΤΟΣ:

1) Ενδοοικογενειακή σωματική βλάβη (άρθρο 6 παρ.1α⁴⁷) κατά την έννοια του άρθρου 308 παρ.1α του Ποινικού Κώδικα, που πλέον (το άρ.308ΠΚ) τιτλοφορείται "Σωματική Βλάβη" (ΠΦ τουλ.1 έτος). Είναι ουσιαστικά η παλαιά Απλή Σωματική Βλάβη

⁴⁶ Αιτ.Έκθεση Ν.5090/2024 άρ.116: «Η προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν.3500/2006 (Α' 232), με την προσθήκη στον ορισμό των θυμάτων της ενδοοικογενειακής βίας, του προσώπου που δέχεται τις υπηρεσίες φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας στον οποίο ο δράστης εργάζεται, ώστε να καλύπτεται από το νομικό πλαίσιο του νόμου, αποσκοπεί να διευρύνει την προστασία των προσώπων αυτών, όταν σε βάρος τους τελείται από τους εργαζόμενους στους φορείς αυτούς, κάθε αδίκημα που υπάγεται στο ρυθμιστικό πεδίο του νόμου».

⁴⁷ Άρ.6παρ.1^α (ως ισχύει με Ν.5090/2024): Το μέλος της οικογένειας το οποίο προξενεί σε άλλο μέλος αυτής σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του, υπό την έννοια του εδαφίου α' της παρ. 1 του άρθρου 308 του Ποινικού Κώδικα.